

Det kongelige helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Oslo 2. mai 2023

Høringssvar - NOU 2023: 4 Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

Norsk Kiropraktorforening (NKF) vil med dette å gi høringsinnspill til Helsepersonellkomisjonens rapport.

NKF deler store deler av rapportens beskrivelser av både utfordringsbildene og forslag til løsninger. Behovet for å finne reelt nye og mer effektive løsninger for organiseringen av de fremtidige helsetjenestene i Norge er maktpåliggende.

En rekke høringssvar til NOU 2023:4 påpeker det samme; tidlig innsats for å forebygge uhelse, samt bruk av ny teknologi, der ikke minst den rivende utviklingen innen kunstig intelligens forventes å kunne være en betydelig potensiell driver også med hensyn til den fremtidige oppgavefordelingen innen helsetjenesten.

Behovet for å utnytte eksisterende kompetanse og kapasitet

Helsepersonellkomisjonens skisserte fremtidsscenario tilkjenner imidlertid et særlig behov for å kartlegge de største utfordringene for uhelse, og målrettede tiltak for å møte disse i tiårene som kommer. Norsk Kiropraktorforening vil her spesielt påpeke utfordringene som er knyttet til muskelskjeletthelsen.

Oslo Economics ga 2019 ut rapporten *“Bærekraft i praksis – Samfunnskostnader og -utfordringer ved rygg- og nakkeplager i Norge, den viktigste årsaken til tapt helse og yrkesfravær”*.¹ Rapporten, som utelukkende baserer seg på en analyse av offentlige registerdata, viser tydelig bærekraftutfordringene for rygg- og nakkeplager, som representerer ca. 85% av alle plager til muskelskjelettapparatet. Rapporten inneholder også et forsiktig estimat over utviklingen de neste 50 år dersom man fortsetter med “samme system og struktur som til nå”. Her ser vi at utvikling av helseutfordringer og sykdomsbyrden vil øke med 36% og kostnadene vil øke fra 165 milliard kroner pr. år til 225 milliard kroner pr. år.

Muskelskjelettplager (MSK) er den største årsak til ikke-dødelig helsetap både i Norge og ellers i den Vestlige verden. Løsninger må finnes for dette området der tverrfaglig forskning med tilhørende

¹ Oslo Economics 2019: «Bærekraft i praksis – Samfunnskostnader og -utfordringer ved rygg- og nakkeplager i Norge, den viktigste årsaken til tapt helse og yrkesfravær».

retningslinjer, en felles forståelse og dertil felles tiltaksanbefalinger utarbeides utenfor tradisjonelle siloer/profesjonsrevirer.

Innen muskelskjelettfeltet, som favner enorme utgifter til sosiale utbetalinger, behandlingsutgifter, skattefinansieringskostnader, redusert produktivitet og gir utfordringer med forkortet yrkesliv, må man søke nye løsninger prøves ut og deretter implementeres.

Én av fire konsultasjoner hos fastlege relatert til muskelskjelettuhelse og en av fem er direkte relatert til rygg- og nakkeplager. Kiropraktorer representerer allerede eksisterende høyt utdannet medisinskfaglig helsekompetanse, samt utdannings- og ledelseskompetanses som umiddelbart kan og bør tas i bruk i langt større grad – og på flere felt og nivåer i helsetjenestene, forsknings- og utdanningsinstitusjonene. Kiropraktorene med allmendiagnostisk kunnskap (i bl.a. Danmark felles utdanning med medisinerutdanningen) og spesialisert MSK-kunnskap ser allerede over 1/3 av alle pasientene i Norge som oppsøker aut. helsepersonell for nakke- og ryggplager (ibid). En avdelløsningene innen MSK-feltet bør derfor inkludere kiropraktorer i vesentlig større grad enn til nå, også innenfor den offentlige helsetjenesten.

Utdanning av helsepersonell

Norsk Kiropraktorforening støtter myndighetenes erklærte ambisjon om at Norge i større grad bør være selvforsynt med helsepersonell. Kiropraktorene er en av ytterst få offentlig autoriserte helsepersonellgrupper der det fortsatt ikke foreligger et nasjonalt utdanningstilbud, til tross for at dette gjentatte ganger er etterlyst av både Stortingets Helse- og omsorgskomite og Kunnskapskomité. I påvente av at dette etableres, vil NKF understreke behovet for at dagens støtteordninger til utenlandsstudentene ikke svekkes.

«NOU 2023: 4 Tid for handling» tar opp og drøfter mange viktige aspekter og behov knyttet til fremtidens helsetjeneste. En bedre og bredere utnyttning av eksisterende, autoriserte profesjonsgrupper med adekvat kompetanse og kapasitet bør være et av de første grepene som utredes grundigere og iverksettes.

Sign.

Anne Marie Selboskar Selven
Styreleder

Hans Otto Engvold
Generalsekretær